UREDBA KOMISIJE (EU) 2022/617

z dne 12. aprila 2022

o spremembi Uredbe (ES) št. 1881/2006 glede mejnih vrednosti živega srebra v ribah in soli

(Besedilo velja za EGP)

EVROPSKA KOMISIJA JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije,

ob upoštevanju Uredbe Sveta (EGS) št. 315/93 z dne 8. februarja 1993 o določitvi postopkov Skupnosti za kontaminate v hrani ([1]) in zlasti člena 2(3) Uredbe,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Uredba Komisije (ES) št. 1881/2006 ([2]) določa mejne vrednosti nekaterih onesnaževal, vključno z živim srebrom, v živilih.

(2) Evropska agencija za varnost hrane (v nadaljnjem besedilu: Agencija) je 22. novembra 2012 sprejela mnenje o živem srebru in metilnem živem srebru v živilih ([3]). V navedenem mnenju je Agencija določila dopustni tedenski vnos anorganskega živega srebra v višini 4 µg/kg telesne teže in metilnega živega srebra v višini 1,3 µg/kg telesne teže (pri čemer sta oba izražena kot živo srebro) in ugotovila, da je 95. percentil prehranske izpostavljenosti blizu ali nad dopustnim tedenskim vnosom pri vseh starostnih skupinah. Potrošniki, med katerimi so morda tudi nosečnice, ki uživajo velike količine rib, lahko dopustni tedenski vnos presežejo za približno šestkrat. Nerojeni otroci so najbolj ranljiva skupina. V mnenju je bilo ugotovljeno, da je izpostavljenost metilnemu živemu srebru nad dopustnim tedenskim vnosom zaskrbljujoča, vendar je priporočljivo upoštevati koristne učinke uživanja rib, če se sledi ukrepom za zmanjšanje izpostavljenosti metilnemu živemu srebru.

(3) Agencija je 27. junija 2014 sprejela mnenje o koristih uživanja morske hrane za zdravje v razmerju s tveganji za zdravje, povezanimi z izpostavljenostjo metilnemu živemu srebru ([4]). Agencija je v navedenem mnenju pregledala vlogo morske hrane v prehrani Evropejcev in ocenila koristne učinke uživanja morske hrane na podlagi zdravstvenih rezultatov, vključno z učinki uživanja morske hrane med nosečnostjo na funkcionalne rezultate nevrološkega razvoja otrok ter učinki uživanja morske hrane na tveganje za bolezni srca in ožilja pri odraslih. Agencija je ugotovila, da je uživanje približno 1 do 2 obrokov morske hrane na teden in do 3 do 4 obrokov na teden med nosečnostjo povezano z boljšimi funkcionalnimi rezultati nevrološkega razvoja pri otrocih v primerjavi s tistimi, katerih matere morske hrane med nosečnostjo niso uživale. Take količine so bile povezane tudi z nižjo umrljivostjo zaradi koronarne srčne bolezni pri odraslih.

(4) Agencija je 19. decembra 2014 sprejela izjavo o koristih uživanja rib/morske hrane v primerjavi s tveganji metilnega živega srebra v ribah/morski hrani ([5]), v kateri je ugotovila, da bi bilo treba za doseganje koristi uživanja rib, povezanih z 1 do 4 obroki rib na teden, in za zaščito pred toksičnostjo metilnega živega srebra za nevrološki razvoj omejiti uživanje rib/morske hrane z visoko vsebnostjo živega srebra.

(5) Ob upoštevanju rezultatov znanstvenih mnenj in izjave Agencije bi bilo treba pregledati mejne vrednosti živega srebra, da bi se dodatno zmanjšala prehranska izpostavljenost živemu srebru v živilih.

([1]) UL L 37, 13.2.1993, str. 1.

([2]) Uredba Komisije (ES) št. 1881/2006 z dne 19. decembra 2006 o določitvi mejnih vrednosti nekaterih onesnaževal v živilih (UL L 364, 20.12.2006, str. 5).

([3]) Znanstveni odbor EFSA za onesnaževala v prehranski verigi (CONTAM); Znanstveno mnenje o tveganju za javno zdravje, povezanem s prisotnostjo živega srebra in metilnega živega srebra v živilih. *EFSA Journal* (2012);10(12):2985.

([4]) Odbor EFSA NDA (Odbor EFSA za dietetične izdelke, prehrano in alergije), 2014. Znanstveno mnenje o koristih uživanja morske hrane (rib in lupinarjev) za zdravje v primerjavi s tveganji za zdravje, povezanimi z izpostavljenostjo metilnemu živemu srebru. *EFSA Journal* (2014);12(7):3761.

([5]) Znanstveni odbor agencije EFSA, 2015. Izjava o koristih uživanja rib/morske hrane v primerjavi s tveganji metilnega živega srebra v ribah/morski hrani. *EFSA Journal* (2015);13(1):3982.

(6) Ker nedavni podatki o prisotnosti kažejo, da obstaja možnost za znižanje mejnih vrednosti živega srebra pri različnih vrstah rib, bi bilo treba mejne vrednosti za te vrste rib ustrezno spremeniti.

(7) Zaradi s tem povezanih pomislekov glede zdravja bi bilo treba vrednost živega srebra za morske pse in mečarice ohraniti na sedanji vrednosti, dokler se ne pridobijo dodatni podatki, pripravi znanstvena ocena in oblikuje znanje o učinkovitosti nasvetov glede porabe za zmanjšanje izpostavljenosti.

(8) Codex Alimentarius določa mejno vrednost 0,1 mg/kg za živo srebro v soli ([6]). Primerno je, da se v zakonodaji Unije določi enaka mejna vrednost.

(9) Uredbo (ES) št. 1881/2006 bi bilo zato treba ustrezno spremeniti.

(10) Ob upoštevanju, da imajo nekatera živila, zajeta v tej uredbi, dolg rok trajanja, je primerno določiti prehodno obdobje, v katerem lahko taka živila, ki niso v skladu z novimi mejnimi vrednostmi in so zakonito dana v promet pred datumom začetka veljavnosti te uredbe, ostanejo na trgu.

(11) Ukrepi iz te uredbe so v skladu z mnenjem Stalnega odbora za rastline, živali, hrano in krmo –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1

Priloga k Uredbi (ES) št. 1881/2006 se spremeni v skladu s Prilogo k tej uredbi.

Člen 2

Živila iz Priloge, ki so bila zakonito dana v promet pred začetkom veljavnosti te uredbe, lahko ostanejo v prometu do minimalnega roka trajanja ali datuma uporabe.

Člen 3

Ta uredba začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju, 12. aprila 2022

Za Komisijo
predsednica
Ursula VON DER LEYEN

([6]) Splošni standard za onesnaževala in toksine v živilih in krmi – GSSTFF (CODEX STAN 193–1995).

PRILOGA

Priloga k Uredbi (ES) št. 1881/2006 se spremeni:

v oddelku 3: Kovine se pododdelek 3.3 (živo srebro) nadomesti z naslednjim:

„3.3	**živo srebro**	
3.3.1	ribiški proizvodi ([26]) in mišičnina rib ([24]) ([25]), razen vrst iz točk 3.3.2 in 3.3.3; mejna vrednost za rake se uporablja za mišičnino z okončin in trebušnega predela ([44]); v primeru rakov ter rakovic in raznorepcev (*Brachyura* in *Anomura*) se uporablja za mišičnino z okončin	0,50
3.3.2	mišičnina naslednjih rib ([24]) ([25]): divji ribon (*Pagellus acarne*) črni morski meč (*Aphanopus carbo*) okati ribon (*Pagellus bogaraveo*) palamida (*Sarda sarda*) ribon (*Pagellus erythrinus*) eskolar (*Lepidocybium flavobrunneum*) navadni jezik (*Hippoglossus species*) kapski huj (*Genypterus capensis*) jadrovnica (*Makaira species*) krilati romb (*Lepidorhombus species*) raskavka (*Ruvettus pretiosus*) oranžna sluzoglavka (*Hoplostethus atlanticus*) rožnati huj (*Genypterus blacodes*) ščuka (*Esox species*) bela palamida (*Orcynopsis unicolor*) molič (*Tricopterus species*) bradač (*Mullus barbatus barbatus*) okroglonosi repak (*Coryphaenoides rupestris*) pahljačasta mečarica (*Istiophorus species*) morski meč (*Lepidopus caudatus*) kačja skuša (*Gempylus serpens*) jeseter (*Acipenser species*) progasti bradač (*Mullus surmuletus*) tun (*Thunnus species, Euthynnus species, Katsuwonus pelamis*) morski pes (vse vrste) mečarica (*Xiphias gladius*)	1,0
3.3.3	glavonožci morski polži mišičnina naslednjih rib ([24]) ([25]):	0,30

	sardon (*Engraulis species*) aljaški polak (*Theragra chalcogrammus*) trska (*Gadus morhua*) atlantski sled (*Clupea harengus*) vietnamski vitki som (*Pangasius bocourti*) krap (vrste iz družine *Cyprinidae*) limanda (*Limanda limanda*) skuša (*Scomber species*) iverka (*Platichthys flesus*) morska plošča (*Pleuronectes platessa*) papalina (*Sprattus sprattus*) orjaški som (*Pangasianodon gigas*) polak (*Pollachius pollachius*) saj (*Pollachius virens*) losos in postrv (*Salmo species* in *Oncorhynchus species*, razen *Salmo trutta*) sardela (*Dussumieria species, Sardina species, Sardinella species* in *Sardinops species*) morski list (*Solea solea*) progasti som (*Pangasianodon hypothalamus*) mol (*Merlangius merlangus*)	
3.3.4	prehranska dopolnila ([39])	0,10
3.3.5	sol	0,10“